

מידעון (ניוזלטר) מספר 345: פברואר 2024

חדשות האיגוד

מתכננות ומתכננים יקרים,

ימים עמוסים עוברים על תחום התכנון, אנו ממשיכות לפעול ולהיות מעורבות ביוזמות שונות לשיקום עוטף ישראל. השבוע השתתפנו בדיון בוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת שעסק בהצעת החוק הממשלתית להוספת נציגים למוסדות התכנון הארציים והמחוזיים. עמדתנו בנושא, לצד עמדת גופים ציבוריים נוספים מובאת כאן בגיליון. בתחילת שבוע הבא אמורה להתקבל ההחלטה בנושא ואנו מבטיחות להמשיך ולעדכן גם כאן וגם ב**עמוד הפייסבוק** של האיגוד. במקביל, אנו בישורת האחרונה לאיוש נציגי איגוד המתכננים במוסדות התכנון.

אנו שמחות לעדכן אתכם על התחלתו של פרויקט משותף לאיגוד המתכננים ועיריית תל אביב היחידה לתכנון אסטרטגי, בתמיכת קרן יד הנדיב, לפיתוח והעמקת ידע בנושא התחדשות עירונית בקנה המידה השכונתי - "השכונה המתחדשת", שיעשה באמצעות קבוצת למידה משותפת של אנשי מקצוע וחוקרים. ות בתחומי ההתחדשות העירונית שכונתית. בימים הקרובים אנו נפרסם קול קורא להגשת הצעות להשתתפות בפרויקט.

חדשות עצובות פקדו אותנו בשבוע האחרון עם לכתו לבית עולמו, בשיבה טובה, של פרופ' הארי בן ציון ברנד, מתכנן ערים ואדריכל, ממייסדי איגוד המתכננים בישראל והיו"ר הראשון של האיגוד. פרופ' ברנד הוא נציג של דור של אנשי יוצאי דופן ומרשימים שהרימו תרומה אמיתית לפיתוחו של תחום תכנון העיר והאזור בישראל וההכרה הציבורית בו. עוד על פרופ' ברנד בגיליון זה.

אנו מאחלות מזכירות שכל אחת ואחד יכול לתרום לאיגוד המקצועי של המתכננים. ות ע"י הרחבת מעגל החברים באיגוד.

בברכת ימים שקטים וחזרה מהירה ובטוחה של כל החטופים. ות והחיילים. ות אנו מאחלות לכן. קריאה מועילה ומהנה

שלכן.

וועדות התכנון - שינוי הרכב הנציגים תיקון 140 ו-141 לחוק התכנון והבנייה

איגוד המתכננים בישראל

מאת: נילי ברוך, מתכנתת ערים, מנכ"לית איגוד המתכננים

ביום שני, 29 בינואר 2024, השתתפנו בדיון בהצעת חוק ממשלתית להוספת נציגים למוסדות התכנון הארציים והמחוזיים, והצגנו את עמדת איגוד המתכננים.

בדיון השתתפו מעל חמישים משתתפים גופים ובעלי עניין רבים ובהם משרדי ממשלה ושלטון מקומי, נציגי הקבלנים, גופים וארגוני חברה וסביבה, ואנשי מקצוע מתחום התכנון.

במקור, הצעת החוק נועדה לתת מענה להסכמים קואליציוניים ע"י הוספת נציגי שרים למועצה הארצית ולוועדות התכנון במחוזות הצפון והדרום. ההבנה כי מהלך זה מפר את האיזון בין המגזרים השונים בהרכב מוסדות התכנון הובילה את המועצה הארצית ויו"ר המטה לתכנון לאומי להציע נוסח חדש (הצ"ח שנדונה), שנועד להגן על עקרונות זה.

עמדתנו שהוצגה בוועדה מבוססת על **נייר שכתבנו** ואלה עיקריה:

איגוד המתכננים חושש מהעמקת הפוליטיזציה של מערכת התכנון ופגיעה בקבלת החלטות מקצועיות ולכן מתנגד להוספת נציג השר לפיתוח הנגב הגליל והחוסן הלאומי במועצה הארצית, לנציג שר ההתיישבות והמשימות הלאומיות בוועדות המחוזיות דרום וצפון, וכן למינוי נציג הקבלנים בהיות גורם בעל אינטרס כלכלי צר.

אנו תומכות בכיוון הכללי למתן משקל רב יותר לשיקולים חברתיים ומקצועיים וייצוג גדול יותר לשלטון המקומי בתהליכי קבלת החלטות ומציעות לשפרם כדלקמן:

- נציגת ארגון חברתי במוסדות התכנון המייצג אוכל וקהילות בפריסה ארצית.
- נציגת משרד הרווחה במועצה הארצית ובמחוזות, כחברה מן המניין.
- ייצוג לשלטון המקומי תוך שימת דגש על הגדלת הייצוג של החברה הערבית והחרדית.
- מינוי נציג המוסדות האקדמיים בעל מומחיות בענייני תכנון ובניה. הצענו כי בחירתו תעשה תוך התייעצות גם עם איגוד המתכננים בישראל.

שמחנו לראות ולהכיר שותפים נוספים להם עמדה דומה. מההתרשמות שלי היה קשב להתייחסות שהעלינו.

עמדות גופים נוספים

החברה להגנת הטבע

מאת: אסף זנזורי, מנהל תחום התכנון בחברה להגנת הטבע ונציג ארגון הגג של ארגוני הסביבה במועצה הארצית לתכנון ובניה.

בשונה מהתפיסה הרווחת, תפקידו של עולם התכנון אינו מתחיל ונגמר בקידום יחידות דיור. מטרתה של המערכת התכנונית הינה לתכנן את איכות החיים של מדינת ישראל. דבר זה מתאפשר כאשר נציגים מקצועיים מדיסציפלינות שונות נפגשים ומקבלים החלטות מאוזנות, מבוססות ידע מקצועי, אשר לוקחות בחשבון את כלל המרכיבים ובוחנות בחרדת קודש את המשאב המשמעותי ביותר שמערכת התכנון מחזיקה בו - **משאב הקרקע**.

מהלך זה מהווה ביטוי נוסף ומשמעותי לפוליטיזציה שמתקדמת זה מכבר במערכת התכנון ותכליתו פגיעה בשומר הסף התכנוני. לכן, ובכדי לשמר את האיזון ולשמור על אינטרסים סביבתיים שהם גם אינטרסים חברתיים, **ניסחנו** **ב'חברה להגנת הטבע' הצעה** להוסיף לוועדות השונות נציגים רלוונטיים: נציג קק"ל ומומחה לענייני אקולוגיה וסביבה במועצה הארצית, נציג רט"ג או רשות שמורבות הטבע והגנים בוועדה לתשתיות לאומיות ובוועדות המחוזיות, ומומחה לענייני אקולוגיה וסביבה בוועדה לשמירה על קרקע חקלאית ושטחים פתוחים ובוועדה לשמירה על הסביבה החופית.

משרד הרווחה והביטחון החברתי

מאת: עופרה כרמון-אבן, מתכנתת ערים, מנהלת תחום בכיר היבטים חברתיים בתכנון ובניה, אגף בכיר למחקר, תכנון והכשרה (מתו"ה) במשרד הרווחה והביטחון החברתי. פעילה לסירוגין לאורך השנים במועצה הארצית לתכנון ובניה ובתמ"ל.

פעוטות בגילאי שנה עד שלוש המוסעים מעל שעה למעון היום השיקומי, תחנות רכבת מרוחקות ממרכזי אוכלוסייה, רשת מטרו ללא תחנות בריכוזי אוכלוסיות רלוונטיים כמו בני-ברק, מדיניות דיור א-חברתית המבוססת על תנאי שוק ללא מענים מספקים לאוכלוסיות המשתייכות לעשירונים 4 ומטה, זכאי דיור ציבורי הממתינים שנים לדירות, מיזמי תשתיות והתחדשות עירונית המקודמים בכפוף להיתכנות כלכלית של הפרויקט ללא בחינת השלכות על רווחת הפרט והקהילה - מחוץ לאזורי הביקוש לדוגמא, בהעדר היתכנות כלכלית לא מתקיימת כמעט התחדשות עירונית. במקרה של הדרדרות פיזית ואי יכולת להשתמש במדרגות, קשישות תשארנה כלואות בדירתן ללא מעלית, או אזרחי הפריפריה יוותרו חשופים לרעידות אדמה. אלו הן המחשבות חלקיות בלבד ל**מחיר העיוורון החברתי של מדיניות התכנון הנהוגה בישראל**.

המשרד מברך על הצעה למנות כחבר בות"ל ובוועדות המחוזיות נציג ארגוני חברה ורווחה אך מבקש להוסיף נציג גם במועצה הארצית ובתמ"ל. (שינוי נתמך על ידי מערכת התכנון). כמו כן, המשרד רואה חשיבות ראשונה במעלה לחברות נציגי משרד במוסדות התכנון הארציים - מועצה ארצית ותמ"ל ו-ות"ל, ובוועדות המחוזיות, על מנת להבטיח פיתוח שיאפשר מוביליות חברתית, תכנון שירותי רווחה, תכנון מרחב ציבורי וקידום מדיניות דיור הלוקחים בחשבון את מכלול האוכלוסיות, ובפרט אוכלוסיות בקושי, סיכון ועוני.

כוונת הממשלה להגדיל את המועצה הארצית בלא פחות מארבעה נציגים, גידול של למעלה מ-10%, היא הפרה בוטה של העקרונות עליהם מבוסס הרכב ועדות התכנון. החלטותיה של המועצה הארצית מחייבות את הרמה המחוזית והמקומית, והמשמעות היא חיזוק השפעת הממשלה על תהליך התכנון תוך החלשת משקלם היחסי של השלטון המקומי והחברה האזרחית.

הרשויות המקומיות הן רובד שלטוני לכל דבר. הן אמונות על ניהול, תפעול ותכנון המרחב בישראל. הן הגורם השלטוני שמכיר את המרחב, את התושבים ואת צרכיהם בצורה המעמיקה והטובה ביותר ומייצגות את האינטרס הציבורי.

לעמדתנו, יש לדחות את הצעת החוק בנוסח המוצע. לכל הפחות, יש להשוות את הייצוג של השלטון המקומי במועצה באמצעות הוספת נציגים של הגופים היציגים: פורום ה-15, מרכז השלטון המקומי ומרכז השלטון האזורי.

כמו כן, ההצעה להוסיף כבעלי זכות הצבעה את התאחדות בוני הארץ מטעמי "שקיפות ושיתוף בעלי עניין" היא בבחינת הכפלת כוחם של הקבלנים - היזמים העיקריים - בתהליכי תכנון. אנו רואים חשיבות בהשתתפותם והשמעת קולם של הקבלנים בדיוני המועצה הארצית כבעלי עניין, אולם אין הצדקה למתן זכות הצבעה בסוגיות תכנוניות לגוף המייצג יזמים פרטיים בעלי אינטרס כלכלי.

עם הפנים ל-2050 מחשבות על התכנית האסטרטגית המרחבית של שיתוף הציבור

בואו להשפיע ולהיות שותפים בגיבוש התוכנית האסטרטגית המרחבית לישראל

במהלך השנה האחרונה מינהל התכנון וצוותי מומחים בתחומים שונים עובדים על תכנית אסטרטגית מרחבית לישראל שתתווה את הקווים לפיתוח ארוך טווח וצופה פני עתיד למדינה. אנו בימים לא קלים, של מלחמה מתמשכת אך גם בימים אלה, אנו מבקשים להיאחז בתקווה, בעתיד טוב יותר ובהמשך צמיחתה של מדינת ישראל לטובת הדור הזה והדורות הבאים. התוכנית מורכבת ממספר נושאים בקנה מידה משתנה - במטרה לייצר את התוכנית המיטבית שתוביל לתכנון חכם, איכותי ושנותן מענה לגידול האוכלוסייה והצרכים המשתנים אנו מבקשים ללמוד מכם, ולשמע את דעתכם/על הנושאים השונים.

נשמח אם תיקחו פסק זמן קצר מהשוטף והבווער, תשבו עם כוס קפה ללא הפלאפון ושאר הטרודות ותשקיעו את הזמן במענה לשאלות שנמצאות בקישור המצורף. מדובר במהלך משמעותי שנועד להתוות את הקיום לתכנון ארוך הטווח בישראל ולכן השתתפותכם חשובה ותשפיע!

השיתוף יתקיים עד ה-9 בפברואר 2024
עדיף להיכנס דרך המחשב כיוון שיש מפות אליהן קשה להתייחס מהמכשיר הנייד.

לתכנית באתר מינהל התכנון

איגוד המתכננים בישראל
אבל על פטירתו של
מתכנן ערים ואדריכל,
ממייסדי איגוד המתכננים בישראל
והיו"ר הראשון של האיגוד

פרופ' הרי בן-ציון ברנד ז"ל

ומשתתף עמוקות בצער המשפחה

איגוד המתכננים מרכין ראשו עם לכתו לבית עולמו של פרופ' הרי בן-ציון ברנד ז"ל, מתכנן ערים ואדריכל, מחלוצי תכנון הערים בישראל והיו"ר הראשון של איגוד המתכננים בישראל.

בשנת 1964, שנתיים לאחר שעלה ארצה מדרום אפריקה, היה פרופ' ברנד בין מייסדי האיגוד והוא עמד בראשו ברצף עד שנת 1977.

באותה ישיבה לייסוד איגוד המתכננים, השתתף כאורח כבוד שר השיכון דאז מר מרדכי בנטוב. אין ספק שאולי המדינה היתה צעירה, אבל ההכרה בחשיבות מקצועיות תחום התכנון היתה כבר עמוקה. פרופ' הרי בן ציון ברנד ז"ל נודע בתרומתו המכרעת והמשמעותית לתחום התכנון בישראל ולעיצוב דמותו ומעמדו המקצועי של מתכנן/ת הערים הישראלי/ת.

מורשתו הענפה שמורה עימנו לדורות.
יהי זכרו ברוך.

הצעות
והזדמנויות

לחוקרים/ות בתחום התכנון

באתר איגוד המתכננים

איגוד המתכננים בישראל
ISRAEL PLANNERS ASSOCIATION
رابطة المخططين في اسرائيل

קריאה לחוקרות וחוקרים בתחום התכנון

חדש! באתר איגוד המתכננים

מדור המרכז קולות קוראים, הצעות והזדמנויות לחוקרים. ות בתחום התכנון. בשלב זה כבר קיימת הצעה מרתקת להשתלב במחקר ביקורתי של פרופ' אלתרמן בנושא: "האריסות הקרקעית של הקיבוצים והמושבים בישראל; אסונם של יישובי העוטף כצוויי לבחינה מחדש של קונספציה ארכאית".

מוזמנים ומוזמנות לשמור את הלינק, להיכנס כעת ולהגיש מועמדות <

ללוח קולות קוראים

**דרושות ודרושים
למשרות תכנון**

אחת המטרות שלנו באיגוד המתכננים היא להרחיב את מעגלי שיתוף הפעולה בין מתכננים/ות ובעלי מקצוע מתחומים משיקים, וכן לייצר קהילה תומכת ומסייעת לכל מה שדרוש למתכננים/ות להצליח ולשגשג.

לפיכך, מזכירים לכם/ן שבאתר האיגוד ישנו מדור דרושים/ות ובו מתפרסמות מודעות שעשויות להיות רלוונטיות עבורכם/ם, עבור קולגות ומתכננים צעירים.

יש לכם משרה רלוונטית למתכננים/ות?

לפרסום מודעת דרושים/ות, יש לפנות למזכירות האיגוד במייל, עם ציון פרטי המלאים <igudm1@gmail.com>

לצפייה במשרות המוצעות כעת, היכנסו לקישור:

ללוח המשרות

מעורבות, קולות קוראים, כנסים ואירועים

הכנס ה-15 לבניה ותשתיות

איגוד המהנדסים

מחיר מיוחד לחברי איגוד המתכננים (להירשם דרך ארגונים שותפים)

הכנס השנה יעמוד בסימן "מדינה צפופה – ערים צפופות". נבחן את הצד ההנדסי של פתרונות הצפיפות בתחומי הדיור, תחבורה, שימוש בתת הקרקע ובים, תיעוש וחדשנות בבניה, איכות החיים ועוד. נוכח אירועי התקופה הכנס יעסוק גם במיגון ושיקום מבנים, התמודדות בחירום, תפקיד ההנדסה בחזית ובעורף, האתגרים שנכונים לנו והשפעת התקופה על הענף.

21-22 בפברואר 2024

ביתן 2, אקספו תל-אביב

מחיר מיוחד לחברי איגוד המתכננים (להירשם דרך ארגונים שותפים)

לפרטים והרשמה

קורס לתכנון נחלים

מהמבט הרחב ועד לפירוט וליביצוע

אגמא המרכז לאגני היקוות, נגר ונחלים

קורס יישומי העוסק בסוגיות תכנון הכוללות נחל, מפגיש את התכנון המתארי עם המפורט, ומנווט בין החזון לבין הביצוע בשטח.

בניהולה המקצועי יעל המרמן-סולר, אדריכלית ומתכננת ערים ואזורים, מנהלת פרויקטים ויועצת בתחומי תכנון נחלים, מרצה בחוג לגאוגרפיה באוניברסיטה העברית.

הקורס ייפתח ב-5 במרץ 2024

לפרטים והרשמה

קורס להכשרת יועצות יועצים חברתיים בהתחדשות

עירונית

עיריית בתים ו- StreetLight

משתתפי הקורס יוכשרו לעסוק בייעוץ חברתי למתחמי התחדשות עירונית, ויכללו להשתלב בעבודה כעצמאיים, בחברות העוסקות בייעוץ חברתי, ברשויות מקומיות ואף בחברות יזמיות. סיום הקורס מקנה תעודה המוכרת על ידי הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית.

הקורס ייפתח ב-12 במרץ 2024

